

AZAROAREN 25A, EMAKUMEEN KONTRAKO INDARKERIA EZABATZEKO NAZIOARTEKO EGUNA

ADIERAZPEN INSTITUZIONALA

Azaroaren 25a, emakumeen kontrako mota guztietako indarkeria gaitzesteaz gain, indarkeria sortzen duten agente eta egitura guztiak gaitzesteko eta aski dela esateko egun bat da. Eta egun horretan erakunde publikoek, borroka horretan dugun lehentasunezko agente-izaera berretsiz, konpromiso zehatzak hartu behar ditugu. Emakumea izateagatik soilik indarkeria jasateko aukera txikiena dagoen bitartean, gure herrian ez dugu bakea edo normalizazioa lortuko.

Horregatik, Markina-Xemeingo Udalak honako adierazpen instituzional hau aurkeztu nahi du:

ARRAZOIA:

Azaroaren 25a “Emakumeen kontrako indarkeria ezabatzeko nazioarteko eguna” dela-eta, Markina-Xemeingo Udal honek, emakumeek indarkeria matxistatik aske bizitzeko aukera izango duten guneak eraikitze xedez, herrialde eta lurralde askeak lortzeko, emakumeen eta gizonen arteko benetako berdintasunean oinarritutako elkarbizitza-eredu askeak errealitate bihurtzeko, egitura sozial paritarioa lortzeko xedez, gure herrialde-konpromisoa sakontzea gure gain hartzen dugu, eta era berean, herritar guztien konpromiso politikoa sakontzen jarraitzeko asmoa dugula berresten dugu.

Herritarren bizitza kolektiboa kudeatzeko ardura duen erakunde orok bere agenda politikoaren eta jardun instituzionalaren lehentasun gisa indarkeria matxistarik gabeko herrialdeak eta lurraldeak eraikitzea izan behar du, baita gizarte igualitario baten defentsa ere, non emakumeek euren burua aske sentituko duten.

Sistema kapitalista neoliberalak patriarkatuarekin duen aliantzak, azken urteotan bizi dugun krisi sistemikoak bizkortu egin duenak, emakumeen bizitzan zuzeneko inpaktu garrantzitsua izaten jarraitzen du. Horrela, aurten ere, Hego Euskal Herrian indarkeria matxistaren datuek gorantz jarraitzen dute, eta % 18,2 handitu dira 2016. urtean 2015. urtearekin alderatuta. Emakume asko, eta askotan ahaztu egiten ditugun haien seme-alabak hil egin dituzte aurten, eta sexu-indarkeriako kasu asko ere izan dira, batez ere udako herri-festetan.

Bitartean, kontzeptu horiek despolitizatzen dituen sistema batek bere gain hartzen ditu kontzeptu feministak, eta edukirik gabe uzten ditu, berdintasun faltsuko egoera bat

normalizatzen lagunduz. Errealitateak aurkakoa adierazten digu; datu mediatiko eta ezagunenek, gorputzen aurka euren adierazpenik muturrekoen eragindako zuzeneko indarkeriaren (bortxaketak eta heriotzak) datuek deseroso sentiarazten eta oihartzun soziala sortzen duten arren, ikus dezakegu indarkeria mediatiko eta soziala handitu egiten dela eta indarkeria fisikoa jasan duten emakume horiek beraiek zalantza jartzen dituztela, erasoaren errua botatzen dietela eta, kasurik onenean, birbiktimitatu egiten dituztela, euren baliatzeko gaitasuna kenduz. Adibide gisa, salaketa faltsuei ematen zaien garrantzia azpimarratu nahi dugu, guztizko salaketen % 0,001 besterik ez diren arren.

Aldi berean, oihartzun txikia duten indarkeria-adierazpenak daude, horiek normalizatzen dituztenak eta emakumeen kontrako desberdintasunak eta bereizkeria iraunarazten dituztenak; indarkeria sinbolikoaren kasua da, komunikabideen, publizitatearen edota musikaren bitartez sortzen dena, emakumeak zapaltzen dituzten arauak eta esanak ezarriz, edota indarkeria ekonomikoaren kasua, soldata txikiagotan, lan-baldintza txarragotan eta abar islatzen dena. Era berean, aurreko kezkak handiarekin ikusten dugu emakumeen kontrako indarkeria handitu egin dela herrietako jaietan eta aisialdirako guneetan. Ildo horretan, bereziki kezkatzen gaituzte gazteengan gertatzen diren botere-erlazioak, askotan kontrola, gehiegikeria eta, zenbaitetan, indarkeria fisiko eta sexuala barne.

Feminismoak erakutsi digu errealitate bat aipatzeak ikusgai bihurtzen duela: indarkeria, bere adiera guztietan, desberdintasunen sistemaren zati den heinean, ikusezin bihurtu da eta alderdi pertsonalei garrantzi handiegia ematen zaie, eta ikusarazi nahi digute indarkeriazko gertakariak arrazoi pertsonalen ondorio direla eta ez arrazoi sozialen ondorio. Ez da nahikoa indarkeria-adierazpen jakin batzuk aipatu eta salatzea horrelako ekintzaren bat gertatzen den bakoitzean; arrazoiaren gainean jardun behar da, sustraira jo behar da.

Beraz, beharrezkoa da indarkeria-adierazpenen arrazoiaren sakonduko duen ahalegin bat egitea, emakumeen ekiteko ahalmenak onartuz, haien erruduntasuna gaitzetsiz eta indarkeria matxistarik gabe bizi ahal izan daitezen lagunduz. Eta horretarako ezinbestekoa da gure gizarte-ereduaren egitura-aldaketa bat egitea; hori ez egitea bidezko aldaketa baten aldeko konpromisoari uko egitea izango litzateke.

Eta zeregin hori, gure egin behar dugun konpromiso hori, gizartea osatzen dugun agente guztiok egin behar dugu, bestela indarkeria matxistari eusten jarraituko genukeelako. Denon erantzukizuna delako bakoitzaren eragin-eremutik aurre egitea sortzen edo babesten ari den indarkeria matxista amaitzeko: erakunde publikoak, kultura-agentek, komunikabideak, lan-

arloko agenteak eta agente ekonomikoak. Baina pertsonak, familiek, adiskideek, kolektiboek eta arduradun publikoek ere zuzeneko erantzukizuna dute.

Indarkeria matxistaren aurka borrokatzeko modu desberdinak ere babestu behar dira, helburu bakarra izan arren horren aurka borrokatzeko modu asko egon daitezkeelako: autodefentsa feminista bide bat da, baina era berean baliozkoak dira Beldur Barik ekimena, edo herrietako festetako testuinguruan aktibatu diren ekimenak eta ekintzak, elkarteek edo auzoek egiten dituzten ekimenak eta abar, denei eman behar zaie babesa.

Horregatik, indarkeria matxistaren aurkako nazioarteko egun honetan, sendo adierazi nahi ditugu Euskal Herria feminista, justu eta ekitatezko baten aldeko aldarrikapena, bide horren eraikuntzan honako konpromiso hauek gure gain hartuz:

PROPOSAMENA:

- 1.- Markina-Xemeingo Udalak, Emakumeen Munduko Martxak bultzatutako indarkeria matxistari aurre egiteko protokoloa bere egiten du.
- 2.- Markina-Xemeingo Udalak, kolektibo feminista eta emakume-taldeekin elkarlanean, indarkeria matxistei aurre egiteko plan bat jarriko du martxan, horretarako beharrezkoak diren baliabide ekonomiko eta tekniko guztiak aktibatuz.
- 3.- Markina-Xemeingo Udalak, izateko eta izendatzeko modua orekatzeko xedez, aurrerantzean "indarkeria matxista" adiera erabiliko dugu, adituek hori erabiltzen baitute modu normalizatuan.
- 4.- Markina-Xemeingo Udalak, 2018ko aurrekontuak defintzeko unean, berdintasun-unitateei beharrezko baliabide tekniko eta ekonomikoak emango dizkie, eta unitate horiek egonkortu eta indartzeko konpromisoa hartzen du.
- 5.- Markina-Xemeingo Udalak, Aldundiari eta Emakunderi eskatzen die emakume eta gizonen arteko berdintasunaren alorreko aurrekontu-partidak handitzeko, berdintasun-zuzendaritzak sendotzeko, epaitegietako genero-unitateak indartzeko eta indarreko legeria berraztertze konpromisoa hartzeko.
- 6.- Markina-Xemeingo Udalak hezkuntzako agenteei zuzeneko deia egiten die curriculum-lerroetan genero-berdintasuna sar dezaten. Aldi berean, herriko hezkidetzak mahaiarekin elkarlanean ikastetxeek egiten duten lana aitortu nahi du.
- 7.- Erakunde honetatik, hau da, Markina-Xemeingo Udaletik, borroka feministaren alde hartu dugun konpromisoa berretsi nahi dugu, indarkeriarik gabeko gizarte demokratiko bat eraikitzeko bide eta tresna nagusia den heinean.
- 8.- Azaroaren 25an iluntzeko 19:00etan Goiko-portalean deitutako mobilizazioan parte har dezan dei egiten diogu herritar guztiei.